

Učitel matematiky

Vážení středoškolští kolegové!

Učitel matematiky, Vol. 4 (1996), No. 2, 111–113

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/151456>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1996

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

VÁŽENÍ STŘEDOŠKOLSTÍ KOLEGOVÉ !

Chtěli bychom vás upozornit, že nakladatelství **Compas**
vydalo v letošním roce brožuru

Josef Hejnák, Karel Škrle:

Příprava k přijímacím zkouškám z matematiky na vysokou školu.

Doporučená cena: 37,- Kč

Po prostudování této publikace cítíme povinnost vám sdělit, že brožura obsahuje vedle četných **tiskových chyb a formálních nedostatků** i mnoho **zásadních chyb věcného charakteru**.

V prvním vydání brožury byly části matematické sazby nečitelné. Tyto nedostatky byly odstraněny v dotisku, podstatné obsahové chyby však zůstaly neopraveny.

Ve 12 testech, z nichž každý obsahuje 5 úloh, je zadání 6 úloh neúplné či chybné (vzhledem k řešení) a zadání 21 úloh má formální (terminologické nebo jiné) nedostatky. Ve výsledcích a navrženém hodnocení 60 úloh těchto testů je 12 řešení zcela chybných, 14 řešení částečně chybných a 22 řešení obsahuje formální nedostatky. Kromě toho v ukázkovém „vzorově vyřešeném“ 3. testu jsou z 5 úloh řešeny 2 úlohy zcela chybně, 2 úlohy částečně chybně a řešení jedné úlohy obsahuje formální nedostatky.

Pro ilustraci uvádíme dvě ukázky z „opraveného“ dotisku: ¹⁾

¹⁾ Redakce časopisu Učitel matematiky byla fascinována závratným množstvím chyb a závad, které výše uvedená publikace obsahuje. Veškeré právo na šíření těchto chyb si vyhrazují J. Hejnák a K. Škrle; v jejich publikace stojí: *Veškerá práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována nebo přenášena jakýmkoliv způsobem včetně elektronického, mechanického, fotografického či jiného záznamu bez předchozí dohody a písemného svolení nakladatele.* Přes uvedené varování zařazujeme jednu z připravených ukázek.

Test třetí

3. Proveďte úplnou diskusi lineární rovnice s parametrem :

$$\frac{2-a}{a} = \frac{a}{x-1}$$

Vyřešený ukázkový test číslo 3

3. Proveďte úplnou diskusi lineární rovnice s parametrem :

$$\frac{2-a}{a} = \frac{a}{x-1}$$

Podmínky : $a \neq 0$; $x \neq 1$.

Upravíme rovnici na tvar $Ax = B$:

$$(x-1)(2-a) = 2a$$

$$-2 + a + 2x - ax = 2a$$

$$(2-a)x = a+2$$

1a) $2-a \neq 0$

$a \neq 2$

1b) $2-a = 0$

$a = 2 \Rightarrow$ nemá řešení $0x = 4$.

at. 1a)

2a) pro $x > 0$

$$\frac{a+2}{2-a} > 0$$

$$x \in (0; 2)$$

2b) pro $x = 0$

$$\frac{a+2}{2-a} = 0$$

$$x \in \{-2\}$$

2c) pro $x < 0$

$$\frac{a+2}{2-a} < 0$$

$$x \in (-2; 0)$$

Z nesmírného množství nejružnějších „perel“ této publikace uvedme např. to, že ve výsledcích „vzorově“ vyřešené 5. úlohy 3. testu (viz str. 23) je uvedena tato rovnice elipsy:

$$\frac{x^2}{18} + \frac{y^2}{2} = 0$$

V závěru řešení (na str. 41) je jako rovnice této elipsy uvedena tato „rovnice“:

$$\frac{3^2}{18} + \frac{1^2}{2} = 1$$

O úrovni vyjadřování autorů názorně svědčí např. následující citát z řešení 5. úlohy 11. testu:

Kolmice z přímky vedená a procházející počátkem souřadnic má velikost $2/3$.

Velmi frekventované jsou chyby terminologické; místo o kvocientu geometrické posloupnosti se zásadně mluví o *koeficientu geometrické posloupnosti*, místo vyřešte rovnici či nerovnici se často říká *vypočtete rovnici či nerovnici* atd.

V úvodu publikace se uvádí:

Kniha je koncipována tak, aby čtenář po jejím zvládnutí a propočítání si mohl být na devadesát procent jistý, že přijímací zkoušky zvládne bez problému.

Na rozdíl od tohoto smělého tvrzení autorů jsme přesvědčeni, že uchazeči o studium na vysoké škole, kteří si publikaci zakoupí a budou se s její pomocí **nekriticky** připravovat na přijímací zkoušky, nemohou uspět.²⁾

Pracovníci katedry matematiky FAV ZČU v Plzni

²⁾ Redakci se podařilo krátce před uzávěrkou tohoto čísla získat opravný lístek, který je v některých brožurách vložen a který některé chyby částečně koriguje. Opravný lístek vyvolává jistý optimismus, že při 12. vydání publikace bude již polovina závad odstraněna. Název opravného lístku je kuriózní: *Korektury zjištěné po odevzdání knihy do tiskárny.*